

рата; той отрича собствеността, която революцията дроби въ интереса на нейното спазване, отечеството, — любовта къмъ което революцията докарва до героизъмъ, свободата — която тя основава съ цѣната на безкрайни страдания.

Принципите провъзгласени отъ тая Революция, още не бѣха показали плодовете си; тя не постигна напълно идеала си; програмата на 1789 година не бѣше напълно испълнена. Но кой можаше да си въобрази, че следъ по-малко отъ едно столѣтие погрѣшките на старото общество нѣма да се продължатъ отъ новото? Че многочисленните опити ще излѣзатъ сполучливи? Кой е бѣлнувалъ за съвършенство, за едно непогрѣшими правителство и за единъ народъ безъ недостатъци? Кой е бѣлнувалъ всичко това, освенъ тие умове, които съвсѣмъ не сѫ привикнали да прѣсмятатъ нито традиции, нито интереси, нито човѣчески страсти? Безповорътния прогресъ не е дѣло само на една епоха; движението често се стъснява, както отъ нетърпеливо напрѣдничавитѣ, тѣй и отъ назадничавитѣ хора.

А мѣжду това колко нѣщо извърши Революцията! Когато сравняватъ съвременната Франция съ тая отъ стария режимъ, както сме я очъртали въ началото на тая книга, каква разлика има мѣжду тие два образа!

Равенството замѣни привилегията на ражданietо. Държавните теготби тежатъ еднакво върху всичките граждани; право сѫдието е равно за всички; висшите длъжности за всички достъпни. Всички тие вижни прѣобрѣтения ще бѫдатъ скоро допълнени съ еднакво достъпно за всички образование.

Свободата на трудътъ и на индустрията сѫ приети отъ законите ни; тѣ се вкореняватъ въ нравите ни, колкото повече народа ги по-разбира. Свободата на религията, на словото и на прѣподаванието не се отричатъ вече отъ сериозните умове.